

Skaidrojums par pašvaldību konsolidētā budžeta izpildi

Vispārīgie principi

Pārskats par pašvaldību konsolidētā budžeta izpildi 2019. gadā sagatavots atbilstoši naudas plūsmas principam un tajā apkopota informācija par 119 pašvaldību pārskata gada ieņēmumiem, izdevumiem, funkcionālajām kategorijām un budžeta finansēšanu.

Konsolidētajā pārskatā ietverta **119** pašvaldību budžetu izpilde

Pārskatu par pašvaldību konsolidētā budžeta izpildi veido, summējot un konsolidējot savstarpējos darījumus starp pašvaldībām un savstarpējos darījumus starp budžeta veidiem pašvaldību budžetu izpildes pārskatos. Pilnībā konsolidēti pašvaldību ieņēmumu un izdevumu transfertu savstarpējie darījumi.

Pārskatos sniegtajai informācijai par pašvaldību konsolidēto pamatbudžetu, speciālo budžetu un ziedojumiem un dāvinājumiem noteikts būtiskuma līmenis 4 875 000 *euro* un 10 %, ar kuru sākot pārskatos sniedz skaidrojumu par attiecīgā budžeta izpildes posteni.

Pašvaldību konsolidētā budžeta izpilde (3.2.pielikums)

2019. gadā pašvaldību konsolidētā budžeta ieņēmumi (ieskaitot ieņēmumus no ziedojumiem un dāvinājumiem) ir 2 919,6 milj. *euro* vērtībā, kas ir par 274,8 milj. *euro* jeb 10,4% vairāk nekā 2018. gadā.

Konsolidētā budžeta ieņēmumi –
2 919 579 307 euro

2019. gadā pēc ekonomiskās būtības proporcionāli lielāko ieņēmumu daļu 1 789,3 milj. *euro*, jeb 61,3 % no kopējā ieņēmumu apjoma veido nodokļu ieņēmumi, kas ir par 157,5 milj. *euro* jeb 9,7 % vairāk salīdzinājumā ar 2018. gadu. Ieņēmumu pieaugumu galvenokārt nodrošina iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) ieņēmumu kāpums par 152,6 milj. *euro* jeb 11,0 %, kopumā veidojot 1 540,4 milj. *euro*.

Otra lielākā ieņēmumu daļa, jeb 31,8 % no kopējā ieņēmumu apjoma, ir transferti 928,9 milj. *euro* vērtībā, kas ir par 108,4 milj. *euro* jeb 13,2 % vairāk kā 2018. gadā. Lielāko pieaugumu nodrošina pašvaldību budžetā saņemtā speciālā dotācija no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda un saņemtie transferti Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētajiem projektiem (pasākumiem).

Konsolidētā budžeta izdevumi 2019. gadā ir 2 869,1 milj. *euro*, kas ir par 73,3 milj. *euro* jeb 2,6 % vairāk nekā 2018. gadā. Kopējie pašvaldību izdevumi 2019. gadā pieauguši lēnāk nekā ieņēmumi. Proportionāli lielāko izdevumu daļu – 76,8 % no kopējiem izdevumiem atbilstoši ekonomiskajai klasifikācijai 2019. gadā veido uzturēšanas izdevumi, kas ir 2 203,4 milj. *euro* un salīdzinājumā ar 2018. gadu tas ir lielākais palielinājums izdevumiem – par 74,9 milj. *euro* jeb 3,5 %.

Konsolidētā budžeta izdevumi –
2 869 055 553 euro

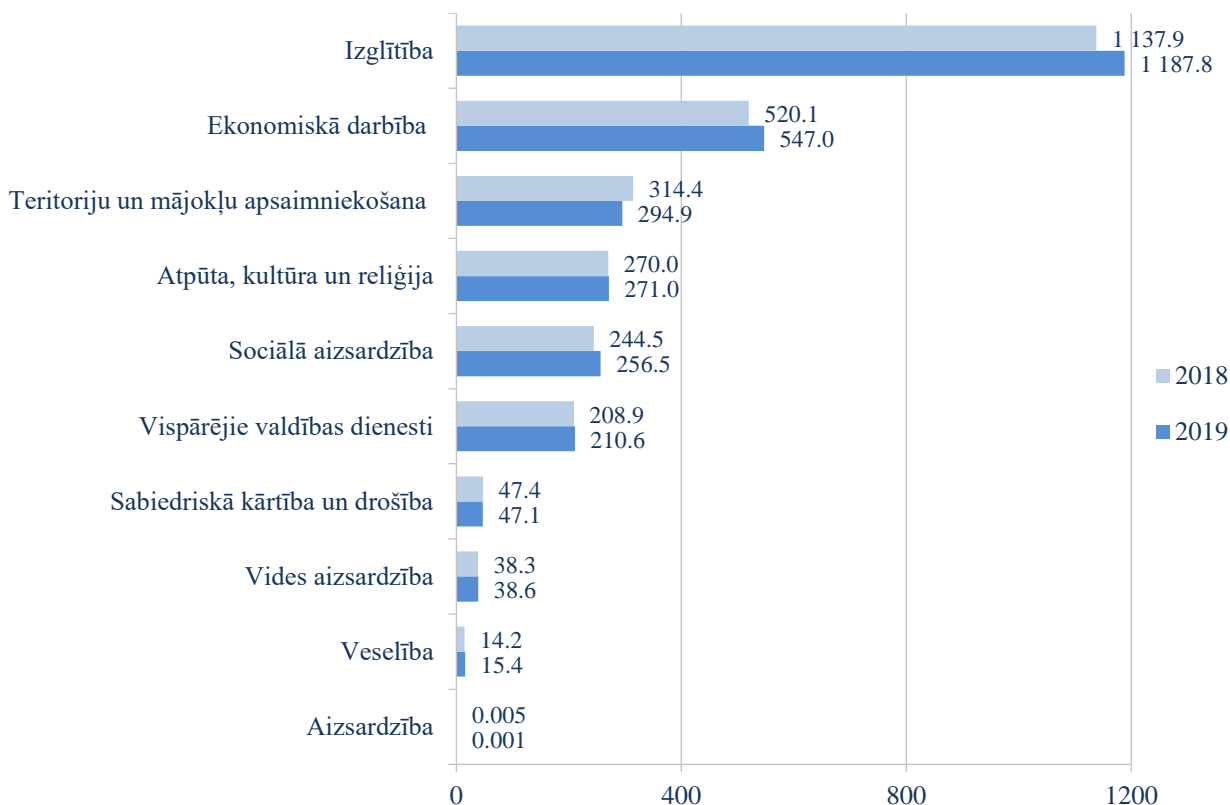
AS "PNB banka" paziņoja, ka ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019. gada 12. septembra spriedumu civillietā Nr. C30710019 AS "PNB Banka", reģistrācijas Nr. 40003072918, ir pasludināta par maksātnespējīgu, nosakot, ka maksātnespēja iestājās 2019. gada 12. septembrī. Līdz ar to 31 pašvaldība pārskata gada beigās naudas līdzekļu atlikumus pārklasificēja kā pārējās prasības pret AS "PNB banka, un izdevumiem piemēroja ekonomiskās klasifikācijas kodu 8900 "Pārējie iepriekš neuzskaitītie budžeta izdevumi, kas veidojas pēc uzkrāšanas principa un nav uzskaitīti citos koda 8000 apakškodos", kur vērojams izdevumu palielinājums par 830, 2 tūkst *euro*, salīdzinot ar 2018. gadu.

Kapitālajos izdevumos pašvaldību konsolidētajā kopbudžetā 2019. gadā ir vērojams neliels samazinājums, salīdzinot ar iepriekšējo gadu – par 0,4 % un kopumā tie ir 664,7 milj. *euro*.

SKAIDROJUMS PAR PAŠVALDĪBU KONSOLIDĒTĀ BUDŽETA IZPILDI

Pārskata gadā bija vērojams kapitālo izdevumu samazinājums pamatfunkciju izdevumos jeb projektiem, kas nav saistīti ar ES fondiem. Kapitālo izdevumu viens no galvenajiem finansēšanas avotiem ir aizņēmumi, kas salīdzinājumā ar 2018. gadu ir samazinājušies par 39,3 milj. *euro* jeb 23,9 %.

Lielākie pašvaldību konsolidētā budžeta izdevumi pārskata gadā atbilstoši funkcionālajām kategorijām, tāpat kā 2018. gadā, ir izglītības funkcijas nodrošināšanai, kas ir 1 187,8 milj. *euro* jeb 41,4 % no kopējiem pašvaldību konsolidētajiem izdevumiem. Pārskata gadā, salīdzinot ar 2018. gadu, izdevumi izglītības funkcijai ir pieauguši par 50,0 milj. *euro* jeb 4,4 % (skatīt 1. attēlu), izdevumi ekonomiskās darbības nodrošināšanai veido 19,1 % un izdevumi teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai veido 0,3 % no pašvaldību konsolidētā budžeta izdevumiem.

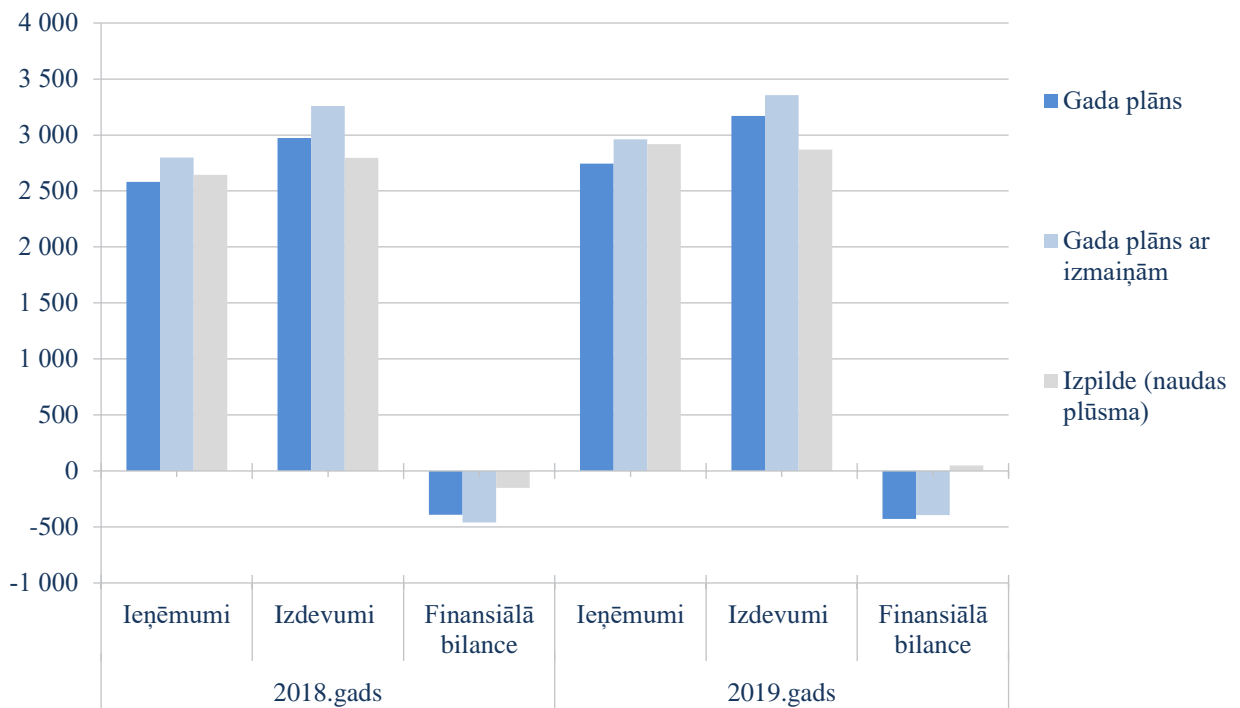

1. attēls. Pašvaldību konsolidētā budžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām 2018. gadā un 2019. gadā (milj. *euro*)

2019. gadā pašvaldību konsolidētā budžeta finansiālās bilances rezultāts ir pārpalikums 50,5 milj. *euro* vērtībā. Salīdzinoši 2018. gadā pašvaldību konsolidētā budžeta finansiālā bilance bija deficīts 151,0 milj. *euro* (skatīt 2.attēlu). Budžeta pārpalikums ir skaidrojams ar ieņēmumu satraujāku pieaugumu par izdevumu pieaugumu un kapitālo izdevumu nelielo samazināšanos, ko ietekmē pieņemtie lēmumi par aizņemšanās ierobežojumiem jaunajiem investīciju projektiem un iespēju aizņemties Valsts kasē, galvenokārt, ES fondu projektu īstenošanai.

Būtiski palielinoties ieņēmumiem, pašvaldību naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums pieaudzis par 157,4 milj. *euro* un 2019. gada beigās sasniedzot 493,2 milj. *euro*.

SKAIDROJUMS PAR PAŠVALDĪBU KONSOLIDĒTĀ BUDŽETA IZPILDI

2. attēls. Pašvaldību konsolidētā budžeta ieņēmumi, izdevumi un finansiālā bilance 2018. gadā un 2019. gadā (milj. euro)

Pašvaldību konsolidētā pamatbudžeta izpilde (3.2.1. pielikums)

Pašvaldību pamatbudžeta ieņēmumi 2019. gadā ir 2 885,7 milj. *euro* vērtībā, kas salīdzinājumā ar 2018. gadu ir par 294,4 milj. *euro* jeb 11,4 % vairāk.

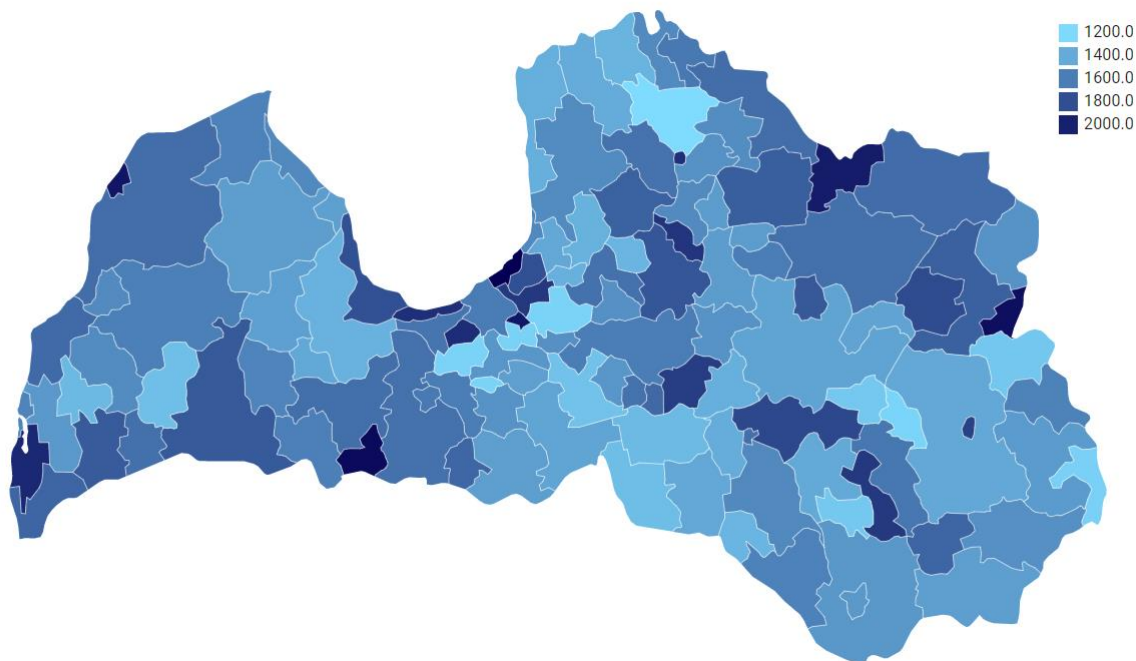
Pamatbudžeta
ieņēmumi –
2 885 718 625 euro

Pārskata gadā pašvaldību pamatbudžetā finansiālās bilances rezultāts ir finansiālais pārpalikums 70,7 milj. *euro* vērtībā. Salīdzinot ar 2018. gadu, finansiālā bilance ir pieaugusi par 223,5 milj. *euro* jeb 146,2 %.

2019. gadā pamatbudžeta finansiālās bilances pārpalikums (ieņēmumu pārsniegums pār izdevumiem) ir 87 pašvaldībām, kas ir par 56 pašvaldībām vairāk nekā 2018. gadā. Pārskata gadā pamatbudžetā finansiālais pārpalikums robežās no 1,0 milj. *euro* līdz 5,8 milj. *euro* ir 29 pašvaldībās, 55 pašvaldībās tas ir robežās no 0,5 tūkst. *euro* līdz 989,0 tūkst. *euro*. Lielākais budžeta ieņēmumu pārsniegums pār izdevumiem ir Rīgas pilsētas pašvaldībai 39,6 milj. *euro*, Liepājas pilsētas pašvaldībai 12,8 milj. *euro* un Ventspils pilsētas pašvaldībai 7,5 milj. *euro*.

2019. gadā 32 pašvaldībām pamatbudžetā veidojies finansiālais deficīts. Lielākais finansiālais deficīts ir Jēkabpils pilsētas pašvaldībai 8,5 milj. *euro*, Siguldas novada pašvaldībai 8,3 milj. *euro* un Rēzeknes pilsētas pašvaldībai 8,2 milj. *euro*. Pārskata gadā 14 pašvaldībās finansiālās bilances deficīts ir robežās no 1,0 milj. *euro* līdz 7,7 milj. *euro*, 15 pašvaldībās no 47,0 tūkst. *euro* līdz 993,6 tūkst. *euro*.

2019. gadā pašvaldību vidējie ieņēmumi uz vienu iedzīvotāju ir 1 507,8 *euro* (skatīt 3.attēlu). Vislielākie ieņēmumi uz vienu pašvaldības iedzīvotāju ir Carnikavas novada pašvaldībai – 2 141,7 *euro*, Tērvetes novada pašvaldībai – 2 098,5 *euro* un Baltinavas novada pašvaldībai – 2 075,0 *euro*. Vismazākie ieņēmumi uz vienu pašvaldības iedzīvotāju ir Burtnieku novada pašvaldībai – 1 192,9 *euro*, Viļānu novada pašvaldībai 1 227,4 *euro* un Olaines novada pašvaldībai 1 230,4 *euro*.

 3. attēls. Pašvaldību ieņēmumi uz vienu iedzīvotāju 2019. gadā (euro uz vienu iedzīvotāju¹)

Lielākās izmaiņas “Ieņēmumi kopā” ieņēmumos ir: Rīgas pilsētas pašvaldībai – palielinājums par 86,9 milj. *euro*, Daugavpils pilsētas pašvaldībai – 17,6 milj. *euro*, Jūrmalas pilsētas pašvaldībai – 13,9 milj. *euro*. Pašvaldību pamatbudžetā proporcionāli lielāko ieņēmumu daļu pārskata gadā veido nodokļu ieņēmumi, kas ir 61,6 % no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem.

1. tabula. Pašvaldību pamatbudžeta ieņēmumu izmaiņas (euro)

Klasifikācijas kods	Posteņa nosaukums	Budžeta izpilde		Palielinājums (+), samazinājums (-) (1.- 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
		pārskata periodā	iepriekšējā pārskata periodā		
A	B	1	2	3	4
	IEŅĒMUMI KOPĀ	2 885 718 625	2 591 317 714	294 400 911	111.4
1.0	Nodokļu ieņēmumi	1 778 448 499	1 622 341 513	156 106 986	109.6
2.0	Nenodokļu ieņēmumi	67 414 236	58 905 618	8 508 618	114.4
3.0	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	121 953 061	127 645 593	-5 692 532	95.5
4.0	Ārvalstu finanšu palīdzība	6 933 193	2 419 062	4 514 131	286.6
5.0	Transferti	910 969 636	780 005 928	130 963 708	116.8

Lielāko ieņēmumu pieaugumu galvenokārt nodrošina iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) ieņēmumu kāpums par 152,6 milj. *euro* jeb 11,0%, kopumā veidojot 1 540,4 milj. *euro*, kas ir

¹ Šajā skaidrojumā aprēķinots vidējais iedzīvotāju skaits teritorijā pārskata gada laikā (2019. gada sākuma dati + 2020. gada sākuma dati / 2) saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes mājaslapā publicētiem datiem

augstākais pēdējo gadu laikā. Tik strauju kāpumu veicina augošie darba ienākumi un izmaksāto dividenžu apjoms, kas ievērojami pieauga, ņemot vērā iespēju līdz gada beigām sadalīt peļņu, kas gūta līdz 2017. gada 31. decembrim, maksājot nodokli pēc 10% IIN likmes un darba samaksas pieaugums tautsaimniecībā (2019. gadā mēneša vidējā bruto darba samaksa valstī par pilnas slodzes darbu bija 1 076 *euro*, liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati. Salīdzinot ar 2018. gadu, vidējā alga palielinājās par 72 *euro* jeb 7,2 %).

Savukārt nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) ieņēmumi 2019. gadā bija 226,4 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2018. gadu pieauga vien par 3,3 milj. *euro* jeb 1,5%. Šo nebūtisko pieaugumu var skaidrot ar nemainīgajām nekustamā īpašuma kadastrālajām vērtībām kopš 2017. gada un spēkā esošajiem atvieglojumiem.

“Nenodokļu ieņēmumi” ieņēmumi ir 67,4 milj. *euro* apmērā, kas ir par 8,5 milj. *euro* jeb 14,4 % vairāk kā 2018. gadā. Lielākās izmaiņas nenodokļu ieņēmumos:

- Liepājas pilsētai ieņēmumu palielinājums par 1,1 milj. *euro* no ēku un būvju pārdošanas, ieņēmumiem no zemes īpašuma pārdošanas un dažādu nenodokļu ieņēmumiem;
- Nīcas novadam ieņēmumu palielinājums par 1,1 milj. *euro*, lielāko īpatsvaru no nenodokļu ieņēmumiem veido ieņēmumi no pašvaldības īpašuma pārdošanas, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu sastāda visu palielinājuma summu jeb 7 140,3 %, no kuriem būtiskāko pieaugumu veido meža īpašumu pārdošana;
- Priekuļu novadam – pieaugums par 927,7 tūkst. *euro*, lielāko ieņēmumu palielinājumu veido ieņēmumi no zemes īpašuma pārdošanas, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu ir palielinājušies par 843,2 tūkst. *euro* jeb 2 906,8 %.

Savukārt lielāko samazinājumu veido:

- Rīgas pilsētas pašvaldībai – ieņēmumu samazinājums par 1,6 milj. *euro*, galvenokārt samazinājušies ieņēmumi no zemes īpašumu pārdošanas, ostu pārvalžu iemaksām, uzņēmējdarbības un īpašuma;
- Valmieras pilsētas pašvaldībai – ieņēmumu samazinājums par 1,1 milj. *euro*, galvenokārt samazinājušies ieņēmumi no zemes un meža īpašuma pārdošanas.

2019. gadā “Ārvalstu finanšu palīdzība” ieņēmumi ir 6,9 milj. *euro*, kas ir par 4,5 milj. *euro* jeb 286,6 % vairāk kā 2018. gadā. Lielākās izmaiņas ieņēmumos ir Ventspils pilsētai – par 2,5 milj. *euro*, Rīgas pilsētai – par 502,7 tūkst. *euro* un Carnikavas novadam – par 384,9 tūkst. *euro*. Lielākais ārvalstu finanšu palīdzības samazinājums ir Jēkabpils pilsētai – par 68,5 tūkst. *euro*, Mālpils novada pašvaldībai – par 26,3 tūkst. *euro* un Lubānas novada pašvaldībai – par 23,4 tūkst. *euro*. Izmaiņas galvenokārt ietekmēja:

- Ventspils pilsētai ieņēmumu palielinājums no saņemtiem maksājumiem Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansētā projekta īstenošanai un projektam “Apvienotais kompetences centrs viedai veco ļaužu aprūpes sociālo pakalpojumu attīstībai”.
- Carnikavas novads saņēmis finansējumu projektiem: INTERREG Est-Lat 22 Igaunijas-Latvijas projekts “Hiking Route Along the Baltic Sea Coastline in Latvia-Estonia”, LIFE CoHaBit LIFE15 NAT/LV/000900, “Eiropas pilsētas veicina starpkultūru dialogu un cīņu pret migrantu un minoritāšu diskrimināciju” un Nordplus Junior projektam “Let's do and grow for ourselves!”;

Postenī “Transferti” ieņēmumi ir 911,0 milj. *euro*, kas ir par 131,0 milj. *euro* jeb 16,8 % vairāk kā 2018. gadā. Proporcioniāli lielāko daļu no transfertu ieņēmumiem veido saņemtie transferti no valsts budžeta, kas ir 884,4 milj. *euro* un ir par 108,1 milj. *euro* jeb 13,9 % vairāk kā 2018. gadā.

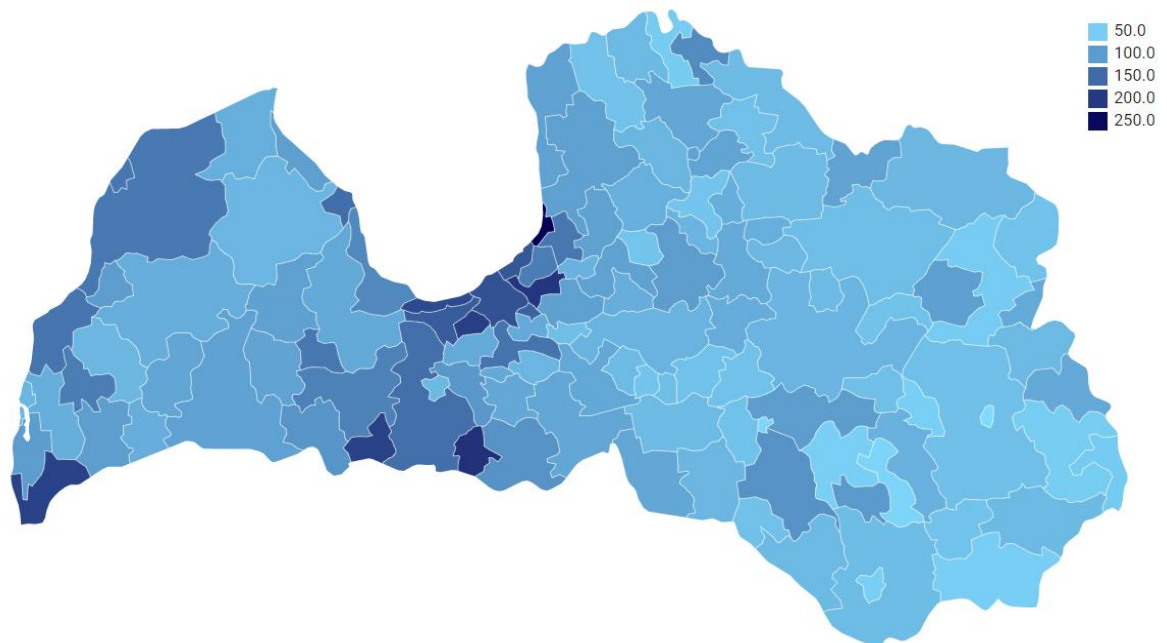
Lielākās izmaiņas:

- Rīgas pilsētas pašvaldībai – par 17,8 milj. *euro*. 2019. gadā palielinājušies ieņēmumi no Izglītības un zinātnes ministrijas saņemtajiem transfertiem mērķdotācijām, no Centrālās finanšu un līgumu aģentūras piešķirtā finansējuma projektu realizācijai un speciālās dotācijas apjoma palielinājuma;
- Daugavpils pilsētas pašvaldībai – par 12,7 milj. *euro*. Ieņēmumu palielinājums saistīts ar valsts budžeta mērķdotācijas pedagoģisko darbinieku atlīdzībai un izglītības iestāžu uzturēšanai, māksliniecišķo kolektīvu vadītāju atlīdzībai, pirmklasnieku un ceturtklasnieku ēdināšanai pašvaldības skolās, mācību līdzekļu iegādei izglītības iestādēs, asistenta pakalpojumiem, zaudējumu segšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem, pieaugumu;
- Liepājas pilsētas pašvaldībai – par 8,6 milj. *euro*. Ieņēmumu palielinājums no saņemtajiem līdzekļiem par Eiropas savienības un pārējās ārvalstu palīdzības līdzfinansēto projektu un saņemtajām dotācijām no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda;
- Valkas novadam transfertu ieņēmumu samazinājums par 3,2 milj. *euro* un Tukuma novadam par 2,1 milj. *euro* saistīts ar samazinājumu saņemtajiem transfertiem ES politiku instrumentu līdzfinansētajiem projektiem;
- Siguldas novadam transfertu ieņēmumu samazinājums par 2,9 milj. *euro*. 2018.gadā īstenoja projektu "Siguldas Valsts ģimnāzijas pārbūve" ar finansējumu no Centrālās finanšu un līgumu aģentūras un šogad ir samazinājušies īstenojamo projektu ieņēmumi.

Kopumā transfertiem lielākais palielinājums ir pašvaldību budžetā saņemtajai dotācijai no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda – par 85,7 milj. *euro* jeb 235,6 %, kas vērojams pilnīgi visām pašvaldībām, jo 2019. gadā salīdzinājumā ar 2018. gadu pašvaldību budžetā tika prognozēts iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) ieņēmumu kritums, kas saistīts ar nodokļu reformā plānotajām izmaiņām (palielinājās maksimālais gada neapliekamais minimums, nodokļa atvieglojums par apgādībā esošu personu un pensionāra neapliekamais minimums). Likumā "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam" noteikts, ka 2018., 2019. un 2020. gadā pašvaldību budžetu nodokļu ieņēmumi kopā ar speciālo dotāciju ir 19,6% no kopbudžeta nodokļu ieņēmumiem, neieskaitot valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas valsts pamatbudžetā veselības aprūpes finansēšanai. Speciālā dotācija pašvaldībām tika palielināta no 21,8 milj. *euro* uz 86,5 milj. *euro* salīdzinājumā ar 2018. gadu, kas tika paredzēta, lai kompensētu nodokļu reformas negatīvo ietekmi uz IIN ieņēmumiem un lai vidējā termiņā pašvaldībām saglabātu stabilitāti un prognozējamību to budžetos funkciju īstenošanai un saistību izpildei.

2019. gadā pašvaldību vidējie īpašuma nodokļa ieņēmumi uz vienu iedzīvotāju ir 118,3 *euro*, kas ir par 2,5 *euro* lielāki kā 2018. gadā. Lielākie īpašuma nodokļa ieņēmumi uz vienu iedzīvotāju ir Saulkrastu novada pašvaldībai – 258,6 *euro*, Rundāles novada pašvaldībai – 208,1 *euro*, Garkalnes novada pašvaldībai – 203,6 *euro* (skatīt 4. attēlu).

SKAIDROJUMS PAR PAŠVALDĪBU KONSOLIDĒTĀ BUDŽETA IZPILDI

 4. attēls. Pašvaldību īpašuma nodokļa ieņēmumi uz vienu iedzīvotāju 2019. gadā (euro uz vienu iedzīvotāju²)

Pašvaldību konsolidētie pamatbudžeta izdevumi 2019. gadā ir 2 815,1 milj. euro, kas ir par 70,9 milj. euro jeb 2,6 % vairāk nekā 2018. gadā (skatīt 2.tabulu).

Pamatbudžeta
izdevumi –
2 815 055 918 euro

2.tabula Pašvaldību pamatbudžeta izdevumu izmaiņas 2019. gadā euro

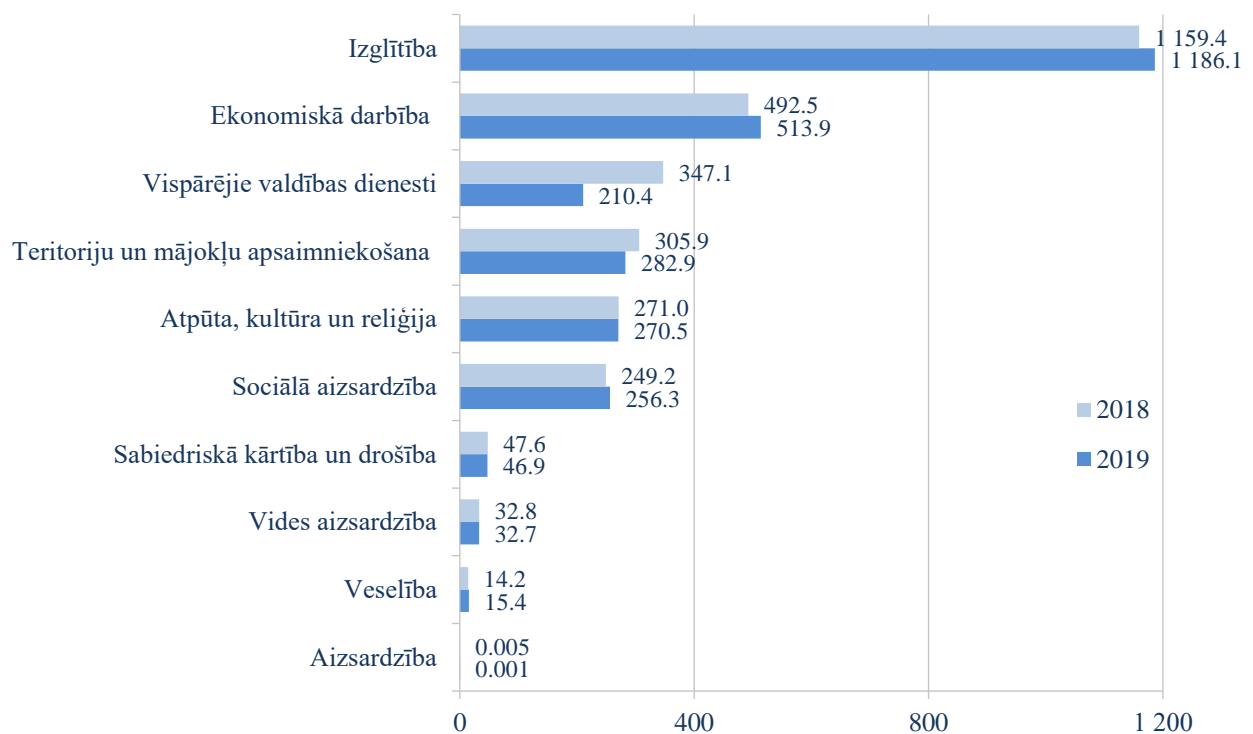
Klasifikācijas kods	Posteņa nosaukums	Budžeta izpilde		Palielinājums (+), samazinājums (-) (1.– 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
		pārskata periodā	iepriekšējā pārskata periodā		
A	B	1	2	3	4
	IZDEVUMI ATBILSTOŠI EKONOMISKAJĀM KATEGORIJĀM	2 815 055 918	2 744 131 306	70 924 612	102.6
1.0.	Uzturēšanas izdevumi	2 164 758 381	2 091 145 730	73 612 651	103.5
1.1.	Kārtējie izdevumi	1 801 779 834	1 738 808 999	62 970 835	103.6
1.2.	Procentu izdevumi	42 716 572	44 564 364	-1 847 792	95.9
1.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	313 886 677	304 133 082	9 753 595	103.2
7000	Transferti, uzturēšanas izdevumu transferti, pašu resursu maksājumi, starptautiskā sadarbība	6 375 298	3 639 285	2 736 013	175.2
1.4.	Kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	2 597 703	1 168 632	1 429 071	222.3
1.5.	Transferti viena budžeta veida ietvaros un	3 777 595	2 470 653	1 306 942	152.9

² Šajā skaidrojumā aprēķinos lietots vidējais iedzīvotāju skaits teritorijā pārskata gada laikā (2019. gada sākuma dati + 2020. gada sākuma dati / 2) saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes mājaslapā publicētiem datiem

SKAIDROJUMS PAR PAŠVALDĪBU KONSOLIDĒTĀ BUDŽETA IZPILDI

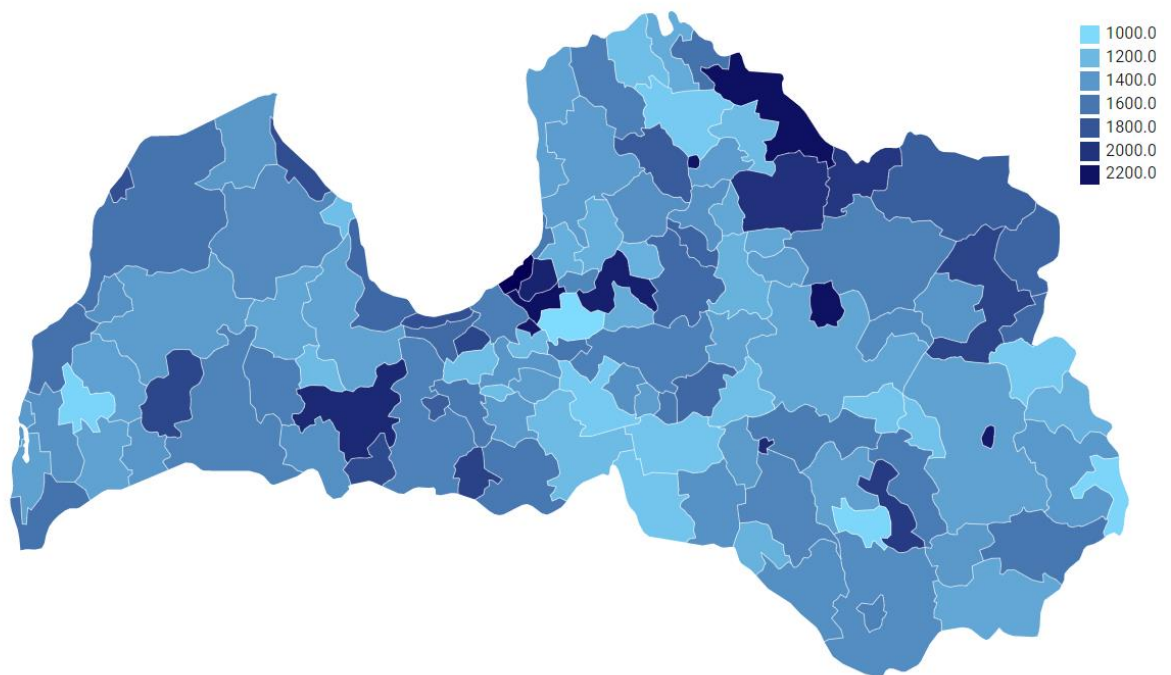
Klasifikācijas kods	Posteņa nosaukums	Budžeta izpilde		Palielinājums (+), samazinājums (-) (1.– 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
		pārskata periodā	iepriekšējā pārskata periodā		
A	B	1	2	3	4
	uzturēšanas izdevumu transferti starp budžeta veidiem				
2.0.	Kapitālie izdevumi	649 327 162	652 966 307	-3 639 145	99.4
2.1.	Pamatkapitāla veidošana	647 985 081	652 599 586	-4 614 505	99.3
2.2.	Kapitālo izdevumu transferti	1 342 081	366 721	975 360	366.0
3.0.	Pārējie izdevumi, kas veidojas pēc uzkrāšanas principa un nav klasificēti iepriekš	970 375	19 269	951 106	5 035.9

Proporcionāli lielāko daļu no pamatbudžeta izdevumiem veido maksājumi izglītības funkcijas nodrošināšanai 1 186,1 milj. *euro* jeb 42,1 % no pašvaldību pamatbudžeta izdevumiem (skatīt 5. attēlu).

5. attēls. Pamatbudžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām 2018. gadā un 2019. gadā (milj. *euro*)

2019. gadā pašvaldību vidējie izdevumi uz vienu iedzīvotāju ir 1 470,9 *euro*, kas ir par 44,1 *euro* mazāk nekā 2018. gadā. Lielākie kopējie izdevumi uz vienu iedzīvotāju 2019. gadā ir Carnikavas novada pašvaldībai – 2 306,9 *euro*, Garkalnes novada pašvaldībai – 2 201,2 *euro* un Valkas novada pašvaldībai – 2 206,2 *euro*. Mazākie kopējie izdevumi uz vienu iedzīvotāju ir Zilupes novada pašvaldībai – 1 024,3 *euro*, Vārkavas novada pašvaldībai – 1 016,5 *euro* un Ropažu novadam – 987,9 *euro* (skatīt 6. attēlu).

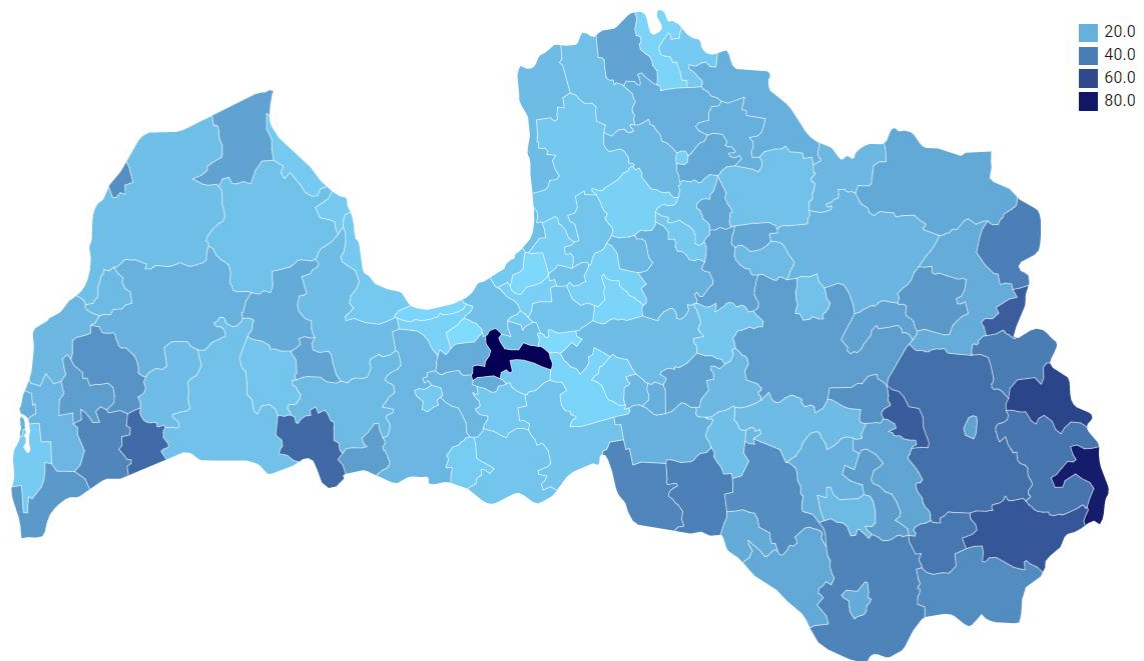
6. attēls. Pašvaldību kopējie izdevumi uz vienu iedzīvotāju 2019. gadā (euro uz vienu iedzīvotāju³)

Postenim “Kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība” pārskata perioda izdevumi ir 2,6 milj. *euro* apmērā, kas salīdzinot ar 2018.gadu ir palielinājušies par 1,4 milj. *euro* jeb 122,3 %. Būtiskākais šī posteņa izdevumu pieaugums pašvaldībām ir pārējiem pārskaitījumiem ārvalstīm:

- Rēzeknes pilsētas pašvaldībai – par 147,4 tūkst. *euro*, maksājumi ārvalstīm pārrobežu projekta “Zaļās pilsētvides plānošana un pārvaldība ilgtspējīgai pilsētu attīstībai Latvijas – Krievijas robežpilsētās (Shaping cities)” ietvaros un pārrobežu projekta ”Pievilcīga pilsētvide – Krasta iela gar upi” ietvaros;
- Jelgavas pilsētas pašvaldībai – par 120,9 tūkst. *euro*, maksājumi Interreg V-A Latvijas Lietuvas programmas projektam “Straptauriskais kultūras tūrisma maršruts “Baltu ceļš””;
- Daugavpils pilsētas pašvaldībai – par 502,2 tūkst. *euro*, maksājumi ārvalstu sadarbības partneriem realizējot projektus “Pārrobežu reģionālā kultūras mantojuma tūrisma paplašināšana”, “Kultūras un vēsturiskās mantojuma saglabāšana un veicināšana Latvijā un Krievijā”, “No radošās idejas līdz radošajai uzņēmējdarbībai”, “Daugavpils un Vitebska: Kultūras sadarbība un attīstība II”.

2019. gadā vidējie izdevumi pašvaldību sociālajiem pabalstiem naudā uz vienu iedzīvotāju ir 17,4 *euro*. Lielākie izdevumi sociālajiem pabalstiem ir Ķekavas novada pašvaldībai, kur uz vienu iedzīvotāju gadā izmaksāti 88,6 *euro*, Zilupes novada pašvaldībai – 77,5 *euro* un Ciblas novada pašvaldībai – 61,6 *euro* (skatīt 3. attēlu). Vismazākie izdevumi ir Mārupes novadam – 2,2 *euro*, Ikšķiles novadam – 2,9 *euro*, Ādažu novadam – 3,6 *euro*. Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata gadu, vidējie izdevumi nav mainījušies, bet ir pieauguši augstākie un samazinājušies zemākie izdevumi uz vienu pašvaldības iedzīvotāju.

³ Šajā skaidrojumā aprēķinos lietots vidējais iedzīvotāju skaits teritorijā pārskata gada laikā (2019. gada sākuma dati + 2020. gada sākuma dati / 2) saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes mājaslapā publicētiem datiem

 7. attēls. Pašvaldību izdevumi sociālajiem pabalstiem uz vienu iedzīvotāju 2019. gadā (euro uz vienu iedzīvotāju⁴)

Pašvaldību konsolidētā speciālā budžeta izpilde (3.2.2. pielikums)

Pašvaldību konsolidētā speciālā budžeta ieņēmumi 2019. gadā ir 55,4 milj. *euro*. Salīdzinājumā ar 2018. gadu, ieņēmumi ir samazinājušies par 40,3 tūkst. *euro* jeb 0,07 %.

Speciālā budžeta
ieņēmumi –
55 369 712 euro

Sešas pašvaldības – Jūrmalas un Rīgas pilsētas pašvaldības, Bauskas, Ikšķiles, Siguldas un Daugavpils novada pašvaldības – 2019. gadā neapstiprināja speciālo budžetu. Visi izdevumi un ieņēmumi šīm pašvaldībām apstiprināti pamatbudžetā.

Izmaiņas atbilstoši noteiktajam būtiskuma līmenim ir nebūtiskas (skatīt 3. tabulu).

3.tabula Pašvaldību speciālā budžeta ieņēmumu izmaiņas 2019. gadā euro

Klasifikācijas kods	Posteņa nosaukums	Budžeta izpilde		Palielinājums (+), samazinājums (-) (1.– 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
		pārskata periodā	iepriekšējā pārskata periodā		
A	B	1	2	3	4
I	IEŅĒMUMI KOPĀ	55 369 712	55 410 045	-40 333	99,9
1.0	Nodokļu ieņēmumi	10 838 046	9 430 048	1 407 998	114,9
2.0	Nenodokļu ieņēmumi	2 162 893	2 330 608	-167 715	92,8
3.0	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	348 370	177 087	171 283	196,7
5.0	Transferti	42 020 403	43 472 302	-1 451 899	96,7

⁴ Šajā skaidrojumā aprēķinos lietots vidējais iedzīvotāju skaits teritorijā pārskata gada laikā (2019. gada sākuma dati + 2020. gada sākuma dati / 2) saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes mājaslapā publicētiem datiem

SKAIDROJUMS PAR PAŠVALDĪBU KONSOLIDĒTĀ BUDŽETA IZPILDI

Pašvaldību konsolidētā speciālā budžeta finansiālās bilances deficīts ir 21,8 milj. *euro*, bet iepriekšējā pārskata gadā – pārpalikums 3,6 milj. *euro* vērtībā.

Pārskata gadā konsolidētā speciālā budžeta finansiālās bilances pārpalikums ir 8 pašvaldībās. Lielākais pārpalikums ir Ķekavas novada pašvaldībai 236,5 tūkst. *euro*, Cēsu novada pašvaldībai 100,3 tūkst. *euro* un Garkalnes novada pašvaldībai 86,8 tūkst. *euro*. Finansiālās bilances pārpalikums pārējās 5 pašvaldībās ir robežās no 3,0 tūkst. *euro* līdz 64,1 tūkst. *euro*.

Speciālā budžeta finansiālās bilances deficīts ir 105 pašvaldībās, no kurām lielākais ir Ventspils pilsētas pašvaldībai – 1,5 milj. *euro*, Stopiņu novada pašvaldībai – 1,3 milj. *euro*, Liepājas pilsētas pašvaldībai – 1,2 milj. *euro*. Pārējās pašvaldībās finansiālās bilances deficīts speciālajā budžetā ir robežās no 1,2 milj. *euro* līdz 127,0 *euro*.

Lielākais ieņēmumu palielinājums ir postenī “Nodokļu ieņēmumi” – ieņēmumi ir 10,8 milj. *euro*, kas ir par 1,4 milj. *euro* jeb 14,9 % vairāk kā 2018.gadā. Visus speciālā budžeta nodokļu ieņēmumus veido dabas resursu nodoklis par dabas resursu ieguvu un vides piesārņošanu un dabas resursu nodoklis par videi kaitīgām precēm.

Pašvaldību konsolidētā speciālā budžeta proporcionāli lielāko ieņēmumu daļu veido transferti, kas ir 75,9 % no kopējiem speciālā budžeta ieņēmumiem. Lielāko daļu – 99,4 % no transfertu ieņēmumiem veido valsts budžeta transferti 41,8 milj. *euro* vērtībā.

Pašvaldību speciālā budžeta izdevumi ir 77,1 milj. *euro*, kas ir par 25,3 milj. *euro* jeb 48,8 % vairāk nekā 2018.gadā. Lielāko palielinājumu pārskata gadā veido transferti starp budžeta veidiem – par 23,8 milj. *euro* jeb 5 115,7 %.

Speciālā budžeta
izdevumi –
77 122 886 euro

4.tabula Pašvaldību speciālā budžeta izdevumu izmaiņas 2019 gadā euro

Klasifikācijas kods	Posteņa nosaukums	Budžeta izpilde		Palielinājums (+), samazinājums (-) (1.– 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
		pārskata periodā	iepriekšējā pārskata periodā		
A	B	1	2	3	4
I	IZDEVUMI ATBILSTOŠI EKONOMISKAJĀM KATEGORIJĀM	77 122 886	51 828 311	25 294 575	148.8
1.0.	Uzturēšanas izdevumi	62 077 319	36 950 351	25 126 968	168.0
1.1.	Kārtējie izdevumi	35 032 754	33 168 294	1 864 460	105.6
1.2.	Procentu izdevumi	2 702	3 300	-598	81.9
1.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	3 209 239	3 321 817	-112 578	96.6
1.5.	Transferti viena budžeta veida ietvaros un uzturēšanas izdevumu transferti starp budžeta veidiem	23 832 624	456 940	23 375 684	5 215.7
2.0.	Kapitālie izdevumi	15 045 567	14 877 960	167 607	101.1

“Uzturēšanas izdevumi” veido 62,1 milj. *euro*, kas ir par 25,1 milj. *euro* jeb 68,0 % vairāk 2018.gadā. Izdevumu palielinājums saistīts ar speciālā budžeta atlikuma 23,7 milj. *euro* iekļaušanu pamatbudžetā atbilstoši likuma “Grozījumi Likumā par budžetu un finanšu vadību” 3. panta iekļauto normu ievērošanu, kas nosaka, ka no 2020.gada pašvaldību budžeti sastāv no pamatbudžeta un ziedojumiem un dāvinājumiem.

Speciālā budžeta naudas līdzekļu atlikumu pārgrāmatošanas darījumi uzrādīti transfertu izdevumu kodā 7220 “Pašvaldības budžeta iekšējie transferti starp vienas pašvaldības budžeta

veidiem” atbilstošajā funkcionālajā kategorijā, līdz ar to arī šajā postenī ir izdevumu palielinājums par 5115,7 %.

Proporcionāli lielākā daļa no pašvaldību konsolidētā speciālā budžeta izdevumiem atbilstoši funkcionālo kategoriju klasifikācijai 2019. gadā veikta ekonomiskās darbības funkcijas nodrošināšanai 44,1 milj. *euro* vērtībā jeb 57,2 % no kopējiem speciālā budžeta izdevumiem un teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai 16,0 milj. *euro* jeb 20,8 % no kopējiem speciālā budžeta izdevumiem.

Speciālā budžeta līdzekļi 2019. gadā ieguldīti akcijās un līdzdalībā komersantu pašu kapitālā 605,7 tūkst. *euro* vērtībā.

2019. gadā pašvaldību speciālā budžeta funkciju nodrošināšanai saņemti aizņēmumi 2,2 milj. *euro* vērtībā un atmaksāti – 3,0 milj. *euro* vērtībā.

Pašvaldību konsolidētā ziedojumu un dāvinājumu budžeta izpilde (3.2.3. pielikums)

Pašvaldību konsolidētie ziedojumu un dāvinājumu ieņēmumi 2019. gadā ir 2,6 milj. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2018. gadu ir palielinājušies par 1,5 milj. *euro* jeb 41,4 %.

Ziedojumu un
dāvinājumu budžeta
ieņēmumi –
2 585 458 euro

5.tabula Pašvaldību ziedojumu un dāvinājumu budžeta ieņēmumu izmaiņas 2019. gadā euro

Klasifi- kācijas kods	Posteņa nosaukums	Budžeta izpilde		Palielinājums (+), samazinājums (-) (1.– 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
		pārskata periodā	iepriekšējā pārskata periodā		
A	B	1	2	3	4
I	IEŅĒMUMI KOPĀ	2 585 458	1 071 166	1 514 292	141.4
5.0	Transferti	2 356	68	2 288	3 364.7
6.0.	Ziedojumi un dāvinājumi	2 583 102	1 071 098	1 512 004	141.2

Konsolidētos ziedojumu un dāvinājumu budžeta ieņēmumus galvenokārt veido juridisko personu ziedojumi un dāvinājumi naudā 2,3 milj. *euro* vērtībā jeb 87,2 % no kopējiem ziedojumu un dāvinājumu ieņēmumiem. Lielākie juridisko personu ziedojumi ir Rēzeknes pilsētas pašvaldībai – 574,3 tūkst. *euro* un Valmieras pilsētas pašvaldībai – 505,3 tūkst. *euro*. Abām pilsētām dāvinājums no AS “Latvijas valsts meži” bērnu un ģimeņu izzinoša sporta un atpūtas laukuma izveidei, Jelgavas pilsētas pašvaldībai – 507,3 tūkst. *euro*. Izmaiņas atbilstoši noteiktajam būtiskuma līmenim ir nebūtiskas.

Pašvaldību izdevumi no konsolidētā ziedojumu un dāvinājumu budžeta 2019. gadā ir 971,2 tūkst. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2018. gadu ir samazinājušies par 1,8 milj. *euro* jeb 65,3 %. Izdevumu samazinājums ir visos izdevumu posteņos.

Ziedojumu un
dāvinājumu budžeta
izdevumi –
971 237 euro

6.tabula Pašvaldību ziedojumu un dāvinājumu budžeta izdevumu izmaiņas 2019. gadā euro

Klasifi- kācijas kods	Posteņa nosaukums	Budžeta izpilde		Palielinājums (+), samazinājums (-) (1.– 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
		pārskata periodā	iepriekšējā pārskata periodā		
A	B	1	2	3	4
I	IZDEVUMI ATBILSTOŠI EKONOMISKAJĀM KATEGORIJĀM	971 237	2 802 969	-1 831 732	-65.3

SKAIDROJUMS PAR PAŠVALDĪBU KONSOLIDĒTĀ BUDŽETA IZPILDI

Klasifikācijas kods	Posteņa nosaukums	Budžeta izpilde		Palielinājums (+), samazinājums (-) (1.– 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
		pārskata periodā	iepriekšējā pārskata periodā		
A	B	1	2	3	4
1.0.	Uzturēšanas izdevumi	625 086	2 405 414	-1 780 328	-74.0
1.1.	Kārtējie izdevumi	547 264	700 775	-153 511	-21.9
1.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	73 210	163 188	-89 978	-55.1
1.5.	Transferti viena budžeta veida ietvaros un uzturēšanas izdevumu transferti starp budžeta veidiem	4 612	1 541 451	-1 536 839	-99.7
2.0.	Kapitālie izdevumi	346 151	397 555	-51 404	-12.9

Ziedojumu un dāvinājumu budžeta izdevumu struktūrā 40,6 % veido izdevumi atpūtas, kultūras un reliģijas darbības funkcijas nodrošināšanai, kam izlietoti 394,2 tūkst. *euro*, kas salīdzinājumā ar 2018. gadu samazinājušies par 36,5 tūkst. *euro* jeb 8,5 %. Otru lielāko izdevumu daļu 37,2 % apjomā veido izdevumi izglītībai, kam izlietoti 361,5 tūkst. *euro*.

Konsolidācija

Konsolidēto pašvaldību budžetu izpildi veido no pašvaldību konsolidētajiem pārskatiem, kas iekļauj pašvaldību budžeta iestāžu un kopīgo iestāžu iesniegtos budžeta izpildes pārskatus.

Pārskatā konsolidētas šādas budžeta izpildes pozīcijas:

Ieņēmumi/izdevumi – 208 540 275 euro vērtībā, t.sk.:

- Pašvaldību pamatbudžeta izpildes konsolidācija:
 - **pašvaldību transferti citām pašvaldībām:** izdevumu ekonomiskās klasifikācijas kods (turpmāk – EKK) 7210 – **52 273 886 euro** vērtībā, ieņēmumu kods 19.2.0.0. – **52 273 877 euro** vērtībā, **pārējie iepriekš neklasificētie ieņēmumi:** ieņēmumu kods 21.4.9.9. – **9 euro** vērtībā;
 - **pašvaldību iemaksas pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā:** izdevumu EKK 7260, ieņēmumu kods 18.6.4.0. – **132 171 901 euro** vērtībā.
- Pašvaldību budžetu izpildes konsolidācija:
 - **pašvaldību uzturēšanas izdevumu transferti starp dažādiem budžeta veidiem:** izdevumu EKK 7220, ieņēmumu kods 19.1.0.0. – **24 094 488 euro** vērtībā.

Ieņēmumi/izdevumi
konsolidēti par
208 540 275 euro